

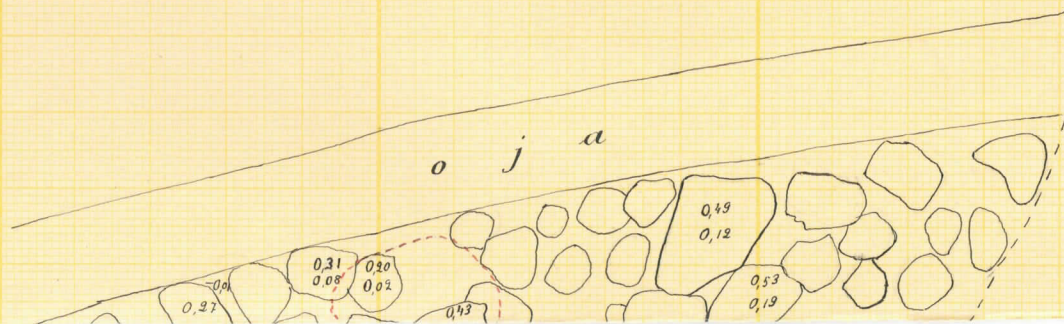
Tyrvis

Undersökning af ett jordblandadt stenröse
på Ryssänvainio-hage i Tyrvis by.

På förslag af magister J. Rinne hade på listan öfver fyndplatser, som under sommaren 1909 skulle undersökas, det förhistoriska grafväldet på Ryssänvainio i Tyrvis by af Tyrvis socken blifvit upptäckt. Herr R. fruktade nämligen att några till hälften förstörda grafösen, hvilka förekomma på detta grafväld och ligga tätt invid åkertäppor och vägar, lätt kunde blifva helt och hållet förstörda. Arkeologiska Kommissionens hade därför uppdragit åt mig att under min tjänstresa i juni 1909 inspektera öfver detta ställe. Den 20 juni inträffade jag i Tyrvis by och besiktigade grafväldet med ledning af en af mag. Rinne uppgjord karta. Därvid befunnos samtliga af hr R. som grafösen utmärkta ställen vara orörda. Af husbonden på Toivo hemman, som är beläget nära Ryssänvainio, erhöll jag därjämte den försäkran att rösen af n. ej vore i fara, emedan Ryssi hemmans ägare och ^{hans} hufvud, som ridde öfver hagen, hade reda på att de icke fingo röra de gamla minnesmärkena. Jag nöjde mig därför med att undersöka endast ett af de skadade rösen (den 21. juni). Det samma är på Rinnes karta betecknadt med nr 9 och ligger i södra delen af grafväldet tätt invid en åker, vid hvars upptagande dess norra hälft har blifvit förstörd. Därvid skulle enligt en arbetares uppgift ett bräue blifvit hittadt, som dock sedermera har förkommit. Den kvarstående delen af grafösen bildade en segmentformig

figur af 6,30 m längd och 2,80 m bred. Grafhögens största höjd öfver en nära dess östra kant belägen punkt (B på kartan) utgjorde 54 cm. Ur dess gräsbevuxna sluttningar stöckade några hästkufvudstora stenar upp. Andra stenar lågo ofrån på och hade synbarligen blifvit kastade dit, då grafvens norra hälft jämnades med jorden. Vid rösets undersökning afskalades först torven, under hvilken ett stenlager framträdde, hvars mellanrum voro utfyllda med mull. Detta stenlager kartlades, nivellerades samt aflägsnades smänningom, hvarvid början gjordes på rösets östra sida. Under det första stenlagret anträffades ett annat, som bestod af fin sand bestående bitter. Öfver detta lager kartlades och nivellerades. Inom rösets västra del och nära dess mitt hittades på sandbotten små brända bensmuler - det enda fynd, som gjordes, ehuru den uppgrädda jorden noggrant genomletades och sällades. Efter undersökningen uppkastades röset på nytt samt täcktes med mull och toof, så att det i det närmaste erhöill samma utseende som före gräfningen. Helsingfors i december 1909.

Alfred Hackman.

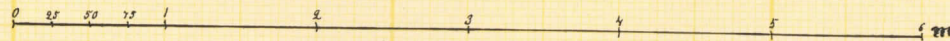

II

III

Röykö no 9.

Ryssän vainiolla Tyrvään pitäjän
Tyrvään kylän maalla.

I Röyköön ylempi kerros.

II Röyköön pohjakkerros

Punaisella pisteviivalla on alue
rajoitettu, josta on löydetty poltettuja
luita.

III Röyköön läpileikkaus.

Tutki ja hartoitti v. 1909.

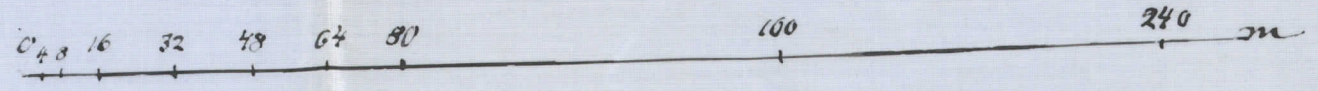
A. Hackman.

Tyrvään kylän Pyssän talon
Hiiden mäen kalmisto
Tyrväällä.

Hylykivi

Hartalan koshi

Kuoppa

- 37
- 36
- 33
- 32
- 31
- 27
- 26
- 24
- 23
- 25
- 34

Tyrvis socken. old by

1. Ryssänvainio i Tyrvis by, sett från SW.

2. Röset nr 9 på Ryssänvainio för undersökningen, sett från SW, jfr H. M. 5353.

3. Röset nr 9 på Ryssänvainio för undersökningen; sett från S; jfr H. M. 5353.

4. Röset nr 9 på Ryssänvainenis efter torfvrens
 aflägsnande; jfr H. M. 5353.

5. Röset nr 9 på Ryssänvainenis under pågående
 undersökning; mellan de båda x en skänning af röset.

A. Hackman 1909.